

Årsregnskap 2019

Landbruks- og matdepartementet

Ledelseskommentarer til årsregnskapet 2019

Formål og revisjonsordning:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) skal dekke et bredt forvaltningsområde gjennom sitt ansvar for landbruks- og matpolitikken. Ansvarsområdet til departementet er matproduksjon og matpolitikk, jordbruk, skogbruk, reindrift, kulturlandskap, miljø, ressursvern, høstbare viltressurser og utvikling av nye landbruksbaserte næringer. Departementet er en viktig premissleverandør når det gjelder internasjonale spørsmål, regionalpolitikk, arealplanlegging og forbrukerspørsmål. LMD har ansvar for en stor del av virksomheten i hele verdikjeden fra primærprodusent til forbruker. Departementet er også et betydelig forskningsdepartement, med to underliggende forskningsinstitutter.

LMD fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Det er Riksrevisjonen som reviderer LMD.

Bekreftelse:

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av LMDs disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold:

I 2019 har LMD hatt en tildeling på kapittel 1100 post 01 driftsutgifter på kr 170 655 000. Dette inkluderer kr 7 425 000 som var overført fra 2018. Departementet har hatt driftsutgifter på kr 163 283 000. Departementet har dermed et mindreforbruk på kr 7 372 000, som er godkjent overført til 2019, jf. note B og brev fra Finansdepartementet.

Departementets post 45 brukes til større utstyrskjøp og vedlikehold, og posten har en merinntektsfullmakt knyttet til salg av eiendom. Bevilgningen brukes til å gjennomføre nødvendige oppgraderinger, reparasjoner og vedlikehold ved ulike eiendommer som departementet eier og har ansvar for. Det benyttes også midler over posten til å understøtte større investeringer og infrastrukturiltak i underliggende virksomheter. Stortinget har gitt departementet fullmakt gjennom romertallsvedtak V jf. Prop 1 S til å selge eiendommer innenfor en nærmere angitt ramme. Departementet er i gang med flere salgsprosesser, som forventes avsluttet i 2020/2021. I 2019 har departementet derfor kun mottatt mindre innbetalinger som følge av salg av eiendom, mens vi i 2018 mottok 18,4 mill. kroner, jf. note 1.

LMD fikk i revidert nasjonalbudsjett jf. Innst. 391 S, bevilget 2,6 mill. kroner til kjøp av eiendom, mens post 45 ble redusert tilsvarende. Kjøpsprosessen ble ikke avsluttet i 2019, slik at bevilgningen er godkjent overført til 2020.

Artskontorrapporteringen viser at departementet har noe høyere lønnsutgifter i 2019 enn i 2018, som skyldes at departementet har ansatt i ledige stillinger. Det ble i 2019

rammeoverført 4,3 mill. kroner til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for sentralisering av IKT-tjenester. Dette forklarer noe lavere driftutgifter i 2019 enn i 2018.

LMD disponerer midler over en rekke budsjettkapitler som dekker bl.a. kunnskapsutvikling og beredskap i to forskningsinstitutter og forskningsmidler til Norges forskningsråd. LMD har også utbetalt støtte til organisasjoner, jfr. budsjettforelegg i Prop. 1 S.

Departementet fikk i 2018 innbetalt de siste 25 mill. kroner i avdrag fra Statskog SF. Lånet ble gitt til Statskog SF i forbindelse med et større skogkjøp i 2011. Dette forklarer den store endringen i innbetaling av andre fordringer fra 2018 til 2019 jf. note 9. LMD fikk utbetalt 20 mill. kroner mer i utbytte fra Statskog SF i 2019 enn i 2018, jf. note 6. Utbytte settes til 75 % av årsresultat etter skatt.

LMD overtok i 2019 ansvaret for forvaltning av lov om hundehold (hundeloven) fra Justis- og beredskapsdepartementet, herunder også ansvar for å følge opp anmodningsvedtak om gjennomgang av hundeloven. Bevilgningen på kapittel 1100 post 01 og 21 ble noe økt som følge av dette jf. Endringer i statsbudsjettet 2019 Prop. 14 S, Innst. 101 S (nysalderingen).

Oslo, 13. mars 2020

Leif Forsell
Departementsråd

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for LMD er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.3 og 3.4 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) regnskapet følger kalenderåret
- b) regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- d) utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

LMD er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. LMD tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger LMD står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som LMD har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som LMD disponerer. Kolonnen samlet tildeling viser hva LMD har fått stilt til disposisjon Prop. 1 S., inkludert budsjettendringer gjennom året og som ikke er tildelt våre virksomheter eller virksomheter under andre departement for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitt belastningsfullmakt er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra LMD. Avgitt belastningsfullmakt bokføres og rapporteres av de virksomhetene som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. Den avgitte fullmakten framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del, som viser regnskapstall LMD har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del, som viser grupper av kontoer som inngår i LMDs mellomværende med statskassen. LMD har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist i inntekt i oppstillingen.

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindreutgift
1100	Landbruks- og matdepartementet	01	Driftsutgifter	A, B	170 655 000	163 283 498	7 371 502
1100	Landbruks- og matdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	8 685 000	6 092 335	2 592 665
1100	Landbruks- og matdepartementet	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer	A, B	4 666 000	1 254 866	3 411 134
1100	Landbruks- og matdepartementet	49	Kjøp av fast eiendom	A, B	2 600 000	0	2 600 000
1100	Landbruks- og matdepartementet	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	A, B	289 000	289 000	0
1112	Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	A, B	127 976 000	127 976 000	0
1115	Mattilsynet	01	Driftsutgifter	A, B	2 000 000	1 996 299	3 701
1136	Kunnskapsutvikling m.m.	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	A, B	227 909 000	227 909 000	0
1137	Forskning og innovasjon	50	Forskningsaktivitet, Norges forskningsråd	A, B	248 878 000	248 878 000	0
1137	Forskning og innovasjon	51	Basisbevilgning m.m. Norges forskningsråd	A, B	178 036 000	178 036 000	0
1137	Forskning og innovasjon	70	Innovasjonsaktivitet mv.	A, B	3 500 000	3 500 000	0
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	70	Tilskudd	A, B	39 500 000	39 500 000	0
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid - organisasjoner og prosesser	A, B	2 235 000	2 200 000	35 000
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)	A, B	7 968 000	7 968 000	0
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak	A, B	27 162 000	17 830 103	9 331 897
1140	Høstbare viltressurser	01	Driftsutgifter	A, B	2 507 550	0	2 507 550
1140	Høstbare viltressurser	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	3 519 750	0	3 519 750

Årsregnskap 2019 Landbruks- og matdepartementet

1140	Høstbare viltressurser	23	Jegerprøve m.m.	A, B	2 000	0	2 000
1140	Høstbare viltressurser	71	Tilskudd til viltformål	A, B	7 547 450	0	7 547 450
1140	Høstbare viltressurser	75	Organisasjoner - høstbare viltressurser	A, B	4 861 000	4 861 000	0
1142	Landbruksdirektoratet	71	Omstillings tiltak i Indre Finnmark	A, B	450 000	300 000	150 000
1149	Verdiskapings- og utviklings tiltak i landbruket	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	A, B	16 280 000	15 425 000	855 000
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	357 000	46 691	310 309
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	A, B	14 194 000	14 194 000	0
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	75	Tilskudd til oppsyn i statsalmenninger	A, B	10 141 000	10 141 000	0
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter	B	0	898 814	
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettforsvarsvedtaksordning	71	Erstatningsansvar m.m	B	0	35 000	
1633	Nettoordning for MVA i staten	01	Driftsutgifter	B	0	2 573 198	
Sum utgiftsført					1 111 918 750	1 075 187 805	

Innreks- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2019	Merinntekt og mindreinntekt(-)
4100	Landbruks- og matdepartementet	01	Refusjoner m.m.	123 000	143 063	20 063
4100	Landbruks- og matdepartementet	30	Husleie	948 000	948 000	0
4136	Kunnskapsutvikling m.m.	30	Husleie, Norsk institutt for bioøkonomi	18 081 000	18 081 000	0
5652	Statskog SF - renter og utbytte	85	Utbytte	80 000 000	80 000 000	0
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	166 500	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgeberavgift	0	15 466 105	
Sum inntektsført				99 152 000	114 804 668	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet				960 383 136		

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Kapitalkontoer		
60047001	Norges Bank KK /innbetalinger	106 028 966
60047002	Norges Bank KK/utbetalinger	-1 066 368 620
711001	Endring i mellomværende med statskassen	-43 483
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	31.12.2019	31.12.2018	Endring
6260	Aksjer	13 292 240	13 292 240	0
6270	Innskudd	1 335 000 000	1 335 000 000	0
711001	Mellomværende med statskassen	-4 597 754	-4 554 271	-43 483

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring.

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
1100 01	7 425 000	163 230 000	170 655 000
1100 21	3 621 000	5 064 000	8 685 000
1100 45	4 546 000	120 000	4 666 000
1100 49	0	2 600 000	2 600 000
1100 50	0	289 000	289 000
1112 50	0	127 976 000	127 976 000
1115 01	0	2 000 000	2 000 000
1136 50	0	227 909 000	227 909 000
1137 50	0	248 878 000	248 878 000
1137 51	0	178 036 000	178 036 000
1137 70	0	3 500 000	3 500 000
1138 70	0	39 500 000	39 500 000
1138 71	930 000	1 305 000	2 235 000
1138 72	0	7 968 000	7 968 000
1139 71	5 903 000	21 259 000	27 162 000
1140 01	107 550	2 400 000	2 507 550
1140 21	219 750	3 300 000	3 519 750
1140 23	2 000	0	2 000
1140 71	603 450	6 944 000	7 547 450
1140 75	0	4 861 000	4 861 000
1142 71	0	450 000	450 000
1149 73	1 443 000	14 837 000	16 280 000
1150 21	0	357 000	357 000
1161 70	0	14 194 000	14 194 000
1161 75	0	10 141 000	10 141 000

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Imnsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1100 01		7 371 502		7 371 502				7 371 502	8 162 000	7 372 000
1100 21	"kan overføres"	2 592 665		2 592 665				2 592 665	5 064 000	2 593 000
1100 45	"kan overføres, kan nyttes under post 50"	3 411 134		3 411 134				3 411 134	21 132 000	3 411 000
1100 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1100 49	"kan overføres"	2 600 000		2 600 000				2 600 000	2 600 000	2 600 000
1100 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1112 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1115 01		3 701		3 701				3 701	100 000	4 000
1136 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1137 50		0		0				0	Ikke aktuell	
1137 51		0		0				0	Ikke aktuell	
1137 70	"kan overføres"	0		0				0	11 875 000	0
1138 70		0		0				0	Ikke aktuell	
1138 71	"kan overføres"	35 000		35 000				35 000	2 573 000	35 000
1138 72		0		0				0	Ikke aktuell	
1139 71	"kan overføres"	9 331 897		9 331 897				9 331 897	40 555 000	9 332 000
1140 01		2 507 550	-2 507 550	0				0	120 000	0
1140 21		3 519 750	-3 519 750	0				0	165 000	0
1140 23	"kan overføres"	2 000		2 000				2 000	0	0
1140 71	"kan overføres"	7 547 450	-7 547 450	0				0	15 844 000	0
1140 75		0		0				0	Ikke aktuell	
1142 71	"kan overføres"	150 000		150 000				150 000	800 000	150 000
1149 73	"kan overføres"	855 000		855 000				855 000	31 767 000	855 000
1150 21	"kan overføres"	310 309		310 309				310 309	357 000	310 000
1161 70		0		0				0	Ikke aktuell	
1161 75		0		0				0	Ikke aktuell	

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Årsregnskap 2019 Landbruks- og matdepartementet

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter

LMD har mottatt belastningsfullmakt fra Statsministerens kontor, kapittel 0021 Statsrådet post 01, for 2019 på kr 880 000,-. LMD har benyttet kr 898 814,-, altså et merforbruk på kr 18 814,-.

Generelle fullmakter

I henhold til rundskriv G-01/2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet kan departementene belaste utgifter på kapittel 0471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rettvædetlagsordning, post 71 Erstatningsansvar m.m. LMD har belastet kap. 0471, post 71 i 2019 med kr 35 000,-.

I henhold til rundskriv R-116 fra Finansdepartementet kan departementene belast utgifter på kapittel 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. LMD har belastet kap. 1633, post 01 i 2019 med kr 2 573 198,-.

Stikkordet "kan overføres"

LMDs bevilgninger på følgende kapitler og poster har stikkordet "kan overføres": 1100 21, 1100 49, 1137 70, 1138 71, 1139 71, 1140 23, 1140 71, 1142 71, 1149 73 og 1150 21

Stikkordet «kan overføres, kan benyttes under»:

LMDs bevilgning på kapittel 1100 post 45 har stikkordet "kan overføres, kan benyttes under post 50".

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre):

LMD har i 2019 gitt belastningsfullmakt til Klima- og miljødepartementet på kapittel 1140 postene 01, 21 og 71. Klima- og miljødepartementet har benyttet fullmaktene fullt ut.

Mulig overførbart beløp:

Mulig overførbart beløp beregnes i hele tusen kroner. LMD har mottatt brev fra Finansdepartementet og overføringene er godkjent overført til 2020.

Mulig overført beløp beregnet av virksomheten, og som stemmer med godkjente overføringer gjelder postene, 1100 01, 1100 45, 1100 49 og 1138 71.

LMD har gitt tildelingsbrev til underliggende virksomheter eller virksomheter under andre departement, slik at godkjente overføringer må sees i sammenheng med disse virksomhetene. Mattilsynet, Landbruksdirektoratet, Innovasjon Norge, Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Dette gjelder følgende kapitler og poster; 1100 21, 1115 01, 1139 71, 1142 71, 1149 73 og 1150 21.

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	19 164 141	18 674 681
Andre innbetalinger	1	7 922	18 411 078
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		19 172 063	37 085 760
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	125 798 937	121 756 512
Andre utbetalinger til drift	3	46 282 759	48 917 677
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		172 081 696	170 674 190
Netto rapporterte driftsutgifter		152 909 633	133 588 430
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av andre fordringer	9	0	25 000 000
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	25 000 000
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	926 162	220 897
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		926 162	220 897
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		926 162	-24 779 103
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	80 000 000	60 030 500
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		80 000 000	60 030 500
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	899 606 748	965 806 859
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		899 606 748	965 806 859
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Grupplivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		166 500	181 682
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		15 466 105	14 961 733
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		2 573 198	1 656 231
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-13 059 407	-13 487 183
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		960 383 136	1 001 098 502

Oversikt over mellomværende med statskassen

	2019	2018
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	32 714	49 639
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-4 663 654	-4 610 021
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Annen gjeld	33 186	6 111
Sum mellomværende med statskassen	8	-4 554 271

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 1 Innbetalinger fra drift	31.12.2019	31.12.2018
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (inntekstpost 01-29)	123 809	79 562
Annen leieinntekt	19 040 333	18 595 119
Sum salgs- og leieinnbetalinger	19 164 141	18 674 681
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salgssum anleggsmidler, avgiftsfri	7 922	18 411 078
Sum andre innbetalinger	7 922	18 411 078
Sum innbetalinger fra drift	19 172 063	37 085 760

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	100 371 144	96 937 776
Arbeidsgiveravgift	15 466 105	14 961 733
Pensjonsutgifter*	11 282 624	10 797 521
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 887 462	-3 268 381
Andre ytelser	1 566 527	2 327 863
Sum utbetalinger til lønn	125 798 937	121 756 512
Antall utførte årsverk: ¹⁾	125,5	125,1

* Nærmere om pensjonsutgifter

Pensjoner utgiftsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. For 2018 og 2019 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

¹⁾ Antall utførte årsverk både for 2018 og 2019 er basert på definisjon fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf. Personalmelding: PM-2019-13: Definisjon av utførte årsverk

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	25 428 376	25 676 246
Vedlikehold egne bygg og anlegg	1 369 408	186 488
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 012 144	656 104
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	307 848	285 320
Mindre utstyrsanskaffelser	416 260	993 919
Leie av maskiner, inventar og lignende	804 297	439 622
Kjøp av konsulent tjenester*	1 299 503	0
Kjøp av fremmede tjenester*	4 166 931	10 247 068
Reiser og diett	6 366 075	5 613 646
Øvrige driftsutgifter	5 111 917	4 819 265
Sum andre utbetalinger til drift	46 282 759	48 917 677

*Fra og med 2019 presenteres konsulent tjenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	926 162	220 897
Sum utbetaling til investeringer	926 162	220 897

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2019	31.12.2018
Renteinntekt til statskassen	0	30 500
Utbytte	80 000 000	60 000 000
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	80 000 000	60 030 500

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2019	31.12.2018
Overføringer til statlige fond	0	75 000 000
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	792 039 000	756 870 000
Overføringer til andre statlige regnskaper	0	5 375 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	58 468 000	56 870 104
Tilskudd til ideelle organisasjoner	40 069 000	28 428 500
Tilskudd til statsforvaltningen	3 283 000	35 644 000
Tilskudd til utlandet	5 747 748	7 619 255
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	899 606 748	965 806 859

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019	31.12.2019	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	13 292 240	0	13 292 240
Innskudd	1 335 000 000		1 335 000 000
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	1 348 292 240	0	1 348 292 240
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	32 714	32 714	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	32 714	32 714	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-530 180	0	-530 180
Skylldig skattetrekk	-4 663 654	-4 663 654	0
Skylldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	33 186	33 186	0
<i>Sum</i>	-5 160 648	-4 630 468	-530 180
Sum	1 343 164 306	-4 597 754	1 347 762 060

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Årsregnskap 2019

Landbruks- og matdepartementet

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Graminor ¹⁾	01.01.2002	2991	28,22	28,22	5 005 000	71 450 000	7 612 240
Intrumenttjenesten AS ¹⁾	31.12.2004	50	5,00	5,00	-2 268 000	14 911 000	50 000
Kimen Såvarelaboratoriet AS ¹⁾	22.06.2004	510	51,00	51,00	213 000	11 883 000	4 080 000
Norwegian Forestry Group AS ¹⁾	12.10.1999	250	14,25	14,25	120 000	282 000	30 000
Staur Gård AS ¹⁾	04.07.2001	150	100,00	100,00	57 000	7 607 000	1 500 000
<i>Andeler</i>							
Rogaland Landbrukspark SA ¹⁾	15.206.2012	1	0,00	0,00	61 596	403 100	20 000
Balanseført verdi 31.12.2019							13 292 240

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Årsregnskap 2019
Landbruks- og matdepartementet

Note 9 Innbetaling av andre fordringer

Kapittel	Kapitelnavn	Post	Postnavn	31.12.2019	31.12.2018
4162	Statskog SF - forvaltning av statlig eierskap	90	Avdrag på lån	0	25 000 000

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET
Org. nr.: 972417874

Riksrevisjonens beretning

Til Landbruks- matdepartementet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Landbruks- og matdepartementets årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 960 383 136 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Landbruks- og matdepartementets årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2019 og kapitalposter pr 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet».

Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om*

Riksrevisjonens virksomhet og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at departementet har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at departementet har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 08.06.2020

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Elisabeth Slaatbråten Farr
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur